

ОКРЕМА ДУМКА

судді Конституційного Суду України Шаптали Н.К. стосовно Ухвали Конституційного Суду України від 10 березня 2017 року № 3-уп/2017 про припинення конституційного провадження у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 7 Прикінцевих положень Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“

Суб'єкт права на конституційне подання – 51 народний депутат України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), пункт 7 Прикінцевих положень Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“ від 25 грудня 2015 року № 928–VIII (далі – Закон), яким передбачено „зупинити дію статті 1 Закону України „Про встановлення додаткових гарантій щодо захисту прав громадян, які проживають на територіях проведення антитерористичної операції, та обмеження відповідальності підприємств – виконавців/виробників житлово-комунальних послуг у разі несвоєчасного здійснення платежів за спожиті енергетичні ресурси“ (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 13, ст. 84) до завершення антитерористичної операції“.

Конституційний Суд України припинив конституційне провадження у справі на підставі пункту 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному поданні.

Обґрунтовуючи Ухвалу від 10 березня 2017 року № 3-уп/2017, Конституційний Суд України зазначив:

„Відповідно до частини першої статті 96 Конституції України Державний бюджет України затверджується щорічно Верховною Радою України на період з 1 січня по 31 грудня, а за особливих обставин – на інший період.

Конституційний Суд України бере до уваги те, що положення закону про Державний бюджет України на певний період, які передбачають бюджетні призначення, втрачають чинність після закінчення бюджетного періоду, крім випадків, передбачених Бюджетним кодексом України.

Таким чином, Конституційний Суд України не має підстав для розгляду питання про відповідність Конституції України (конституційність) положень пункту 7 Прикінцевих положень Закону“.

Отже, підставою для припинення провадження у цій справі фактично стало закінчення бюджетного періоду, на який, за загальним правилом, приймається закон про Державний бюджет України на відповідний рік.

З приводу прийнятої Конституційним Судом України Ухвали від 10 березня 2017 року № 3-уп/2017 вважаю за необхідне звернути увагу на таке.

До повноважень Конституційного Суду України належить вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів (статті 147, 150 Конституції України, стаття 13 Закону України „Про Конституційний Суд України“).

Конституційне подання 51 народного депутата України відповідало вимогам Конституції України, Закону України „Про Конституційний Суд України“, про що свідчить Ухвала Другої колегії суддів Конституційного Суду України від 31 травня 2016 року про відкриття конституційного провадження у справі.

Згідно з усталеною практикою Конституційного Суду України провадження у справі припиняється на підставі пункту 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“, § 51 Регламенту Конституційного Суду України, зокрема, у разі втрати чинності правовим актом, який є предметом розгляду щодо його конституційності у Конституційному Суді України.

Разом з тим, на мою думку, при прийнятті рішення у даній справі слід було врахувати наступне.

Завданням Конституційного Суду України відповідно до статті 2 Закону України „Про Конституційний Суд України“ є гарантування верховенства Конституції України як основного закону держави на всій території України. У частині другій статті 3 Конституції України визначено, що головним обов’язком держави є утвердження і забезпечення прав і свобод людини.

Предметом розгляду конституційного подання у цій справі автори клопотання визначили права та свободи громадян, які проживають на територіях, де проводиться антитерористична операція.

14 квітня 2014 року набув чинності Указ Президента України № 405/2014 „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року „Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України“.

Верховна Рада України 13 січня 2015 року прийняла Закон України „Про встановлення додаткових гарантій щодо захисту прав громадян, які проживають на територіях проведення антитерористичної операції, та обмеження відповідальності підприємств – виконавців/виробників житлово-комунальних послуг у разі несвоєчасного здійснення платежів за спожиті енергетичні ресурси“ № 85–VIII. Метою цього закону, як зазначено у його статті 1, є встановлення додаткових гарантій щодо захисту житлових та майнових прав громадян, які проживають на територіях, де проводиться антитерористична операція, та громадян, які тимчасово переселені в інші населені пункти України з територій, на яких проводиться антитерористична операція.

Періодом проведення антитерористичної операції відповідно до статті 1 Закону України „Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції“ від 2 вересня 2014 року № 1669–VII є час між датою набрання чинності Указом Президента України „Про рішення Ради

національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року „Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України" від 14 квітня 2014 року № 405/2014 та датою набрання чинності указом Президента України про завершення проведення антитерористичної операції або військових дій на території України.

Президент України на час прийняття Конституційним Судом України Ухвали від 10 березня 2017 року № 3-уп/2017 указ про завершення проведення антитерористичної операції або військових дій на території України не видавав.

Оскільки, оспорюваний пункт 7 Прикінцевих положень Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“ стосується прав громадян, які проживають на територіях проведення антитерористичної операції, що на сьогодні не завершена, припинення конституційного провадження у справі лише з підстав закінчення бюджетного періоду є занадто формалізованим, що ставить під сумнів Ухвалу від 10 березня 2017 року № 3-уп/2017 в цілому.

Отже, приймаючи рішення у даній справі, Конституційний Суд України першочергово повинен був врахувати, що пункт 7 Прикінцевих положень Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“ стосується прав і свобод громадян.

Суддя
Конституційного Суду України

Н. К. ШАПТАЛА